

Βρυξέλλες, 7 Μαρτίου 2025
(OR. en)

6760/25

Διοργανικός φάκελος:
2024/0276(CNS)

ECOFIN 236
FISC 45

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Προεδρία
Αποδέκτης:	Συμβούλιο
Θέμα:	Οδηγία σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας (ΟΔΣ9) - Πολιτική συμφωνία

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η οδηγία (ΕΕ) 2022/2523 του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την εξασφάλιση παγκόσμιου ελάχιστου επιπέδου φορολογίας των ομίλων πολυεθνικών επιχειρήσεων και των εγχώριων ομίλων μεγάλης κλίμακας στην Ένωση¹ (οδηγία για τον δεύτερο πυλώνα) απηχεί σε γενικές γραμμές —με ορισμένες προσαρμογές που απαιτούνται από το ενωσιακό δίκαιο— τους πρότυπους κανόνες που έχουν συμφωνηθεί στο χωρίς αποκλεισμούς πλαίσιο των G20/ΟΟΣΑ για τη διάβρωση της φορολογικής βάσης και τη μετατόπιση των κερδών (στο εξής: BEPS) και στοχεύουν στη μεταρρύθμιση των διεθνών κανόνων για τη φορολόγηση των κερδών των μεγαλύτερων πολυεθνικών επιχειρήσεων.

¹ ΕΕ L 328 της 22.12.2022, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2523/oj>.

2. Η ελάχιστη πραγματική φορολόγηση, η οποία συνιστά τον «δεύτερο πυλώνα», βασίζεται σε δύο βασικούς κανόνες (τους αποκαλούμενους «κανόνες GloBE») —τον κανόνα για τη συμπερίληψη του εισοδήματος (κανόνας IIR) και τον κανόνα για τα κέρδη που υπόκεινται σε μειωμένη φορολόγηση (κανόνας UTPR). Σκοπός των κανόνων αυτών είναι να εξασφαλιστεί ότι τα κέρδη που πραγματοποιούν οι πολυεθνικοί όμιλοι με κύκλο εργασιών τουλάχιστον 750 εκατ. EUR φορολογούνται με πραγματικό συντελεστή τουλάχιστον 15 %. Η οδηγία για τον δεύτερο πυλώνα επιδιώκει να εξασφαλίσει ότι οι μεγάλοι όμιλοι πολυεθνικών επιχειρήσεων (ΠΕ) καταβάλλουν ένα ελάχιστο επίπεδο φόρου επί του εισοδήματος που προκύπτει σε κάθε δικαιοδοσία στην οποία δραστηριοποιούνται. Οι οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων πρέπει να υπολογίζουν τον πραγματικό φορολογικό συντελεστή τους για κάθε δικαιοδοσία στην οποία δραστηριοποιούνται και να καταβάλλουν συμπληρωματικό φόρο για τη διαφορά μεταξύ του πραγματικού φορολογικού συντελεστή ανά δικαιοδοσία και του ελάχιστου φορολογικού συντελεστή 15 %. Το άρθρο 44 της οδηγίας για τον δεύτερο πυλώνα θεσπίζει υποχρέωση υποβολής δήλωσης πληροφοριών συμπληρωματικού φόρου (TTIR). Η TTIR πρέπει να υποβάλλεται με τη χρήση τυποποιημένου υποδείγματος.
3. Για την αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος αυτού, είναι επίσης αναγκαίο να εξασφαλιστεί ότι οι φορολογικές αρχές λαμβάνουν και ανταλλάσσουν αυτόματα κατάλληλες φορολογικές πληροφορίες. Για τον σκοπό αυτό, το χωρίς αποκλεισμούς πλαίσιο των G20/ΟΟΣΑ για την BEPS έχει καταρτίσει ένα τυποποιημένο υπόδειγμα (δήλωση πληροφοριών GloBE ή GIR), το οποίο οφείλουν να χρησιμοποιούν οι υποβάλλουσες οντότητες μεγάλων ομίλων πολυεθνικών επιχειρήσεων για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων υποβολής που υπέχουν. Ως εκ τούτου, όπως και οι κανόνες του δεύτερου πυλώνα, η GIR θα πρέπει να μεταφερθεί στο ενωσιακό δίκαιο, προκειμένου να διευκολυνθεί η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών.

4. Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε στις 28 Οκτωβρίου 2024 πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας (την αποκαλούμενη «ΟΔΣ9»)².
5. Ο κύριος στόχος της νομοθετικής αυτής πρότασης είναι να τεθούν σε εφαρμογή οι διατάξεις της οδηγίας για τον δεύτερο πυλώνα (ιδίως το άρθρο 44), η οποία προβλέπει ότι η πρώτη υποβολή δήλωσης πληροφοριών συμπληρωματικού φόρου από τους ομίλους πολυεθνικών επιχειρήσεων και τους εγχώριους ομίλους μεγάλης κλίμακας θα πρέπει να πραγματοποιηθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί ως εξής:
- α) θα καθοριστεί το τυποποιημένο έντυπο της TTIR που θα πρέπει να καταθέτουν οι υποβάλλουσες οντότητες των μεγάλων ομίλων πολυεθνικών επιχειρήσεων (που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων του δεύτερου πυλώνα), και
 - β) θα συμπληρωθεί η οδηγία 2011/16/ΕΕ με διατάξεις που θα θεσπίζουν πλαίσιο για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής TTIR μεταξύ των φορολογικών αρχών των κρατών μελών.
6. Αφού εκδοθεί από το Συμβούλιο, η ΟΔΣ9 θα πρέπει να μεταφερθεί αρκετά γρήγορα στο εθνικό δίκαιο από όλα τα κράτη μέλη, ώστε να αποφευχθούν κενά στην υποβολή φορολογικών στοιχείων. Ως εκ τούτου, το χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων αυτών παραμένει αυστηρό.
7. Η γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη νομοθετική αυτή πρόταση εγκρίθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2025³. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή γνωμοδότησε στις 26 Φεβρουαρίου 2025.

² Έγγρ. ST 15004/24 + ADD1.

³ P10_TA(2025)0013 (βλ. επίσης έγγρ. ST 5822/25).

II. ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

8. Η πολωνική Προεδρία έχει δώσει προτεραιότητα στις εργασίες επί του συγκεκριμένου φακέλου και έχει καλέσει τα κράτη μέλη να ολοκληρώσουν εγκαίρως τις αναγκαίες προπαρασκευαστικές εργασίες πριν από τη σύνοδο του Συμβουλίου ECOFIN που πρόκειται να πραγματοποιηθεί τον Μάρτιο του 2025. Κατά τη διάρκεια της πολωνικής Προεδρίας, έχουν πραγματοποιηθεί τέσσερις συνεδριάσεις της Ομάδας «Φορολογικά θέματα» (WPTQ), στις 9 και 24 Ιανουαρίου, στις 17 Φεβρουαρίου και στις 26 Φεβρουαρίου 2025, με την τελευταία σε σύνθεση υψηλού επιπέδου.
9. Κατά τη συνεδρίαση της Επιτροπής των Μόνιμων Αντιπροσώπων (2ο τμήμα) στις 4 Μαρτίου 2025, όλες οι αντιπροσωπίες ήταν σε θέση να υποστηρίξουν το συμβιβαστικό κείμενο του σχεδίου οδηγίας, με εξαίρεση τις διατάξεις που διέπουν τη μέθοδο που πρέπει να χρησιμοποιείται για την επικαιροποίηση του τυποποιημένου εντύπου της TTIR [τμήμα IV του παραρτήματος VII της οδηγίας 2011/16/ΕΕ (της αποκαλούμενης «ΟΔΣ»)], με σκοπό να διασφαλίζεται η σταθερή ευθυγράμμισή του με τις δυνητικές επικαιροποιήσεις της τυποποιημένης δήλωσης πληροφοριών GloBE (GIR) που συμφωνούνται από το χωρίς αποκλεισμούς πλαίσιο των G20/ΟΟΣΑ για την BEPS.
10. Για να αντιμετωπιστεί αυτή η εναπομένουσα ανησυχία, μετά από διμερείς επαφές, η Προεδρία προέβη σε ορισμένες περαιτέρω προσαρμογές του σχεδίου οδηγίας προκειμένου να απαλειφθεί η εξουσιοδότηση για την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων (διαγραφή της αιτιολογικής σκέψης 18, διαγραφή του άρθρου 1 παράγραφος 8, όπου περιέχονταν τροποποιήσεις του άρθρου 21 της ΟΔΣ, και διαγραφή του άρθρου 1 παράγραφοι 11 και 12, όπου περιέχονταν τα προτεινόμενα κείμενα των άρθρων 26α και 26β της ΟΔΣ). Συνεπεία αυτών των τροποποιήσεων στο συμβιβαστικό κείμενο, το τυποποιημένο έντυπο της TTIR θα τροποποιείται μέσω οδηγίας του Συμβουλίου (στο πλαίσιο της ειδικής νομοθετικής διαδικασίας). Το πλέον πρόσφατο συμβιβαστικό κείμενο της Προεδρίας, στο οποίο αποτυπώνονται οι τροποποιήσεις αυτές, περιέχεται στο έγγρ. ST 6845/25.
11. Η Προεδρία είναι της άποψης ότι το συμβιβαστικό αυτό κείμενο επιτυγχάνει τη σωστή ισορροπία και αναμένει ότι όλες οι αντιπροσωπίες θα είναι σε θέση να άρουν τις εναπομένουσες επιφυλάξεις.

12. Επιπλέον, αναγνωρίζοντας ότι είναι σημαντικό να επιβεβαιωθεί η δέσμευση όλων των κρατών μελών όσον αφορά τη σταθερή ευθυγράμμιση του τυποποιημένου εντύπου της TTIR με το τυποποιημένο υπόδειγμα της GIR το οποίο καταρτίστηκε από το χωρίς αποκλεισμούς πλαίσιο των G20/ΟΟΣΑ για την BEPS, και ότι, για τον σκοπό αυτό, απαιτείται ταχεία νομοθετική δράση, η Προεδρία εισηγείται στο Συμβούλιο να συμφωνήσει ως προς τη δήλωση που παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος. Αναμένεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα προβεί επίσης σε δήλωση προς καταχώριση στα πρακτικά της συνόδου του Συμβουλίου.

III. ΕΠΙΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

13. Με βάση τα ανωτέρω, το Συμβούλιο καλείται:
- α) να καταλήξει σε πολιτική συμφωνία επί του κειμένου του σχεδίου οδηγίας για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας (ΟΔΣ9), ως έχει στο έγγρ. ST 6845/25, με σκοπό την έκδοση της οδηγίας, με την επιφύλαξη της οριστικής διατύπωσης από τους γλωσσομαθείς νομικούς,
 - β) να συμφωνήσει ως προς τη δήλωση του Συμβουλίου, ως έχει στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος, προς καταχώριση στα πρακτικά στα πρακτικά της συνόδου του Συμβουλίου.

ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

«Το Συμβούλιο εκφράζει τη σημασία της ευθυγράμμισης μεταξύ του τυποποιημένου υποδείγματος για τη δήλωση πληροφοριών συμπληρωματικού φόρου (TTIR) και του τυποποιημένου υποδείγματος που καταρτίστηκε από το χωρίς αποκλεισμούς πλαίσιο των ΟΟΣΑ/G20 για την BEPS.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η δέσμευση ότι τα εν λόγω τυποποιημένα υποδείγματα παραμένουν σταθερά ευθυγραμμισμένα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλείται να υποβάλει κατάλληλη νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ του Συμβουλίου, με ταχύ τρόπο, μόλις επικαιροποιηθεί το υπόδειγμα του ΟΟΣΑ· το Συμβούλιο δεσμεύεται να ενεργήσει το συντομότερο δυνατόν ώστε να καταστεί δυνατή η ευθυγράμμιση αυτή.»
